

A F S C H R I F T .

OPSPORING DIENST OVERLEDENEN.

O.D.O.

BIJKANTOOR SOERABAJA.

ONDERwerp: Overleden personen van
PADANG en omstreken,
zowel in Jappentijd in
de gevangenis als in kam-
pen en vermoorde personen
in de "Bersiap-tijd".

V E R K L A R I N G .

No. 443/X/ODO.

1. Ik, ondergetekende, Otto BROUWER VON GONZENBACH, geboren te Batavia d.d. 2 Mei 1879, ex ingezeten van PADANG, als gepensioneerd ambtenaar der Ombilim-mijnen te Sawahloentoh, thans woonachtig in het B-kampthal hier, verklaar hierbij onder aanbed van sede het volgende.
2. Toen de oorlog uitbrak, woonde ik met vrouw en kinderen te PADANG; twee van mijn vijf zonen, werkten te Sawahloentoh. één was beroeps Sergeant van het K.N.I.L. en de laatste was militair.

3. Op 7 April 1942 (2e Paasdag) des morgens ten 4 ure werden wij door 2 Indonesische politieagenten gewekt en kregen de opdracht ons, d.w.z. mannen en jongens vanaf 15 jaar, ten 3 ure ten politiebureau te versvoegen, terwijl de vrouwen en kinderen zich in de middaguren ± 4 uur op het terrein van de Rooms Katholieke Kerk aan de Goeroemstraat moesten verzamelen. Tevens werden medegeduld, dat wij allen voor ± 14 dagen op de voor ons bestemde plaats geïnterneerd zouden worden voor algemene registratie, in verband waarmede wij slechts het hoog no-dige van kleren etc. mochten meenemen.

4. Ons meubilair moest achterblijven, terwijl de elektrische der huizen in het alot-gem-
plaatst moesten worden. Aan de hoofdbewoners werden plakkaten, bedrukt met Japse letters, ter
hand gesteld, die bij verlaten der woning, aan de voordeur opgehangen moesten worden, z.g. als
bewijs dat de woning niet in handen van Nipponse bescherming stond (Japse uitleg voor diefstal).

5. Niet alleen burgers van PADANG, doch ook die van de omstreken werden geïnterneerd, g-
zamenlijk met het Europees B.B.-bestuur. Zo werd ik geïnterneerd met de ondervolgende personen,
t.w.

Hr. van BRAKEL	- Resident van Tandjoeng Pinang
" van BOSSELAAR	- Resident van Sumatra's Westkust.
" MAC GILLEVRY	- Ass. Res. van Padang.
" de BOER	- Ass. Res. van Padang.
" van ES	- Controleur van Padang
" HUNGER	- Controleur van Fort de Kock
" SCHUMAKER	- Inspecteur van Financiën
" BRUCKE	- Domine van Padang
" TJEBBERS	- Pastoor
" de KLERK	- Pastoor
" PIJNEMHOVEN	- Frater
" SERVAAS	- Frater
" HERMINUGULDUS	- Frater

Alamede het personeel van de Ombilim-mijnen te Sawahloentoh.

6. Nadat de registratie afgelopen was, werden wij gebracht naar de gevangenis te PADANG alwaar wij ± 18 maanden geïnterneerd waren. In deze gevangenis stierven gedurende die interne-
ringssperiode de volgende mij bekende personen van de Ombilim-mijnen te Sawahloentoh, n.l.

a. Ir. LANSING	- Hoofd van de Ombilim-mijnen
b. " van RAALTE	- Bedrijfs Ingenieur
c. " COIZIJN	- van de Centrale
d. Hr. O.R. BROUWER VON GONZEN-	
BACH	- Hoofd opzichter
e. " KLOTS	- Mijnopzichter.
f. " Otte HISGIN	- "
g. " G.H. VAN DON	- "
h. " Kees KEUSKAMP	- "

1. Mr. Johan KNUSKAMP
2. " de VRIES

- Mijnoprichter

7. Op 18 November 1943 werden wij overgebracht naar BANGKINAN, alwaar wij in 2 kam-
pen n.l. het mannen- en vrouwenkamp, werden ondergebracht. Deze lijdenstocht naar het stati-
on, dat ± 2 Km. verder lag, geschiedde te voet en vele ouden van dagen hadden, wegens "de
schitterende voeding in de gevangenis", de kracht niet meer het weinige, wat zij nog bezaten,
zelf te dragen, zodat die ongelukkigen genoodzaakt waren het onderweg te laten liggen, een
spoor van ellende achterlatende.

8. In kamp BANGKINAN geinterneerd zijnde, werd ik belast met de administratie van de
gravendienst. Zodoende ben ik in staat de nabestaanden der in die interningsperiode overleden
personen, zowel van het mannenkamp als die van het vrouwenkamp, de juiste data der begrafenisser
op te geven. De overlijdensdata waren gewoonlijk een dag te voren, behalve bij epidemieën, waar
per dag 4 à 5 personen stierven en het voorkwam dat in den ochtenduren overleden personen nog
dienzelfden dag in de middaguren begraven werden.

Hierbij volgt dan de dodenlijst van de kampen in BANGKINAN met begraafdata.

	NAAM	DATUM BEGRAFENIS
1.	SCHAAP	--/11-'43
2.	Aug. DANIELS	1/12-'43
3.	HAACK Jr.	8/12-'43
4.	LANGE	10/12-'43
5.	Johan Richard DAVIES	1/1 -'44
6.	MENNING	20/2 -'44
7.	HAACK van der GOES	1/3 -'44
8.	KURMANN Jr.	8/4 -'44
9.	BORSMA	10/4 -'44
10.	F. von LIEBENSTEIN	12/4 -'44
11.	J. SIMON	23/4 -'44
12.	A.B.C. THEUVENST	28/4 -'44
13.	v. AMEIDE VAN DUIN	17/5 -'44
14.	K. KRIJGSMAN	27/5 -'44
15.	KRUIITHOF (gep. Adjudant)	16/6 -'44
16.	GALAST	29/6 -'44
17.	BOLSIUS	12/7 -'44
18.	Jozeef LONDTE	17/7 -'44
19.	G. HOLTZAFFEL	23/7 -'44
20.	KAUENHOVEN	12/8 -'44
21.	L. HOLTZAFFEL	7/9 -'44
22.	KAMSMAN	10/9 -'44
23.	HAVINGA Sr.	19/9 -'44
24.	RATA	19/9 -'44
25.	J. BRARD	28/10 -'44
26.	GOERTS	28/10 -'44
27.	E. TINSEND	9/11 -'44
28.	A. van TIJN (directeur Padangse Courant)	14/11 -'44
29.	REISNER	18/11 -'44
30.	SCHUMAKER (Ass. Res.)	3/12 -'44
31.	MULLER Sr.	6/12 -'44
32.	SAMUELS (Engelsman)	15/12 -'44
33.	Frater CLAUDIUS	3/1 -'45
34.	BARTELMAN	6/1 -'45
35.	KARTHAUS (gep. Ass.Res.)	9/1 -'45
36.	KEIM Sr.	12/1 -'45
37.	PALING (v/d Politie)	15/1 -'45
38.	KAUTZ (deurwaarder Raad v. Justitie)	26/1 -'45
39.	Kind PALM (v/h vrouwenkamp)	26/1 -'45
40.	K. HANSEN	30/1 -'45
41.	H. MULLY (gep. S.S.-ambtenaar)	7/2 -'45
42.	CHARLDORF	12/2 -'45
43.	Mej. KREISLER (v/h vrouwenkamp)	12/1 -'45
44.	Karel de HAAS (v/d Gemeente)	13/1 -'45
45.	EMOND	14/1 -'45

	<u>NAAM</u>	<u>DATUM BEGRAFENIS</u>
46.	DOOYER	16/1 -'45
47.	Mevr. COHEN (v/h vrouwenkamp)	16/1 -'45
48.	VOLKE Sr.	17/1 -'45
49.	KLEIN	25/1 -'45
50.	LINDSAY (Engelsman)	26/2 -'45
51.	Bootje THEUVENT	1/3 -'45
52.	Mevr. van ES (echtgenote controleur v. ES)	7/3 -'45
53.	Mevr. WINKHORST (v/h vrouwenkamp)	10/3 -'45
54.	COLDENHOF	12/3 -'45
55.	DAMS	19/3 -'45
56.	van BUREN	24/3 -'45
57.	Pastoor PIJNHOVEN	30/3 -'45
58.	FOS (Brigadier)	1/4 -'45
59.	P. BOTELHO Sr.	4/4 -'45
60.	van GLIJN	5/4 -'45
61.	J. van der HEYDE Sr.	6/4 -'45
62.	WALSO (Engelsman)	8/4 -'45
63.	VIERSEN (v/d S.S.)	9/4 -'45
64.	A. van WIERINGEN	10/4 -'45
65.	Herman SCHEER	11/4 -'45
66.	MILLAR (Engelsman)	11/4 -'45
67.	COENRAAD	13/4 -'45
68.	Mevr. KRUITHOF (v/h vrouwenkamp)	13/4 -'45
69.	RAADT van OLDENBARNEVELDT	13/4 -'45
70.	van der MEER	14/4 -'45
71.	MULLER (v/d radiotelegraafdienst)	14/4 -'45
72.	PRINGGLAAR	15/4 -'45
73.	BALISANY (Ambonees)	16/4 -'45
74.	LOORANG "	17/4 -'45
75.	Ch. HOLTZAFFEL	17/4 -'45
76.	RAMAER	17/4 -'45
77.	CARELS	17/4 -'45
78.	Mevr. TROUVAT (v/h vrouwenkamp)	17/4 -'45
79.	MEYKE	18/4 -'45
80.	Eddy BOTELHO	19/4 -'45
81.	DHOMEN	20/4 -'45
82.	ten BOOM	20/4 -'45
83.	CANLY (Engelsman)	20/4 -'45
84.	BERGHUIS	20/4 -'45
85.	Frater HERMINUGULDUS	22/4 -'45
86.	kind van HIEN (v/h vrouwenkamp)	23/4 -'45
87.	WESSELS	24/4 -'45
88.	VOLKE	24/4 -'45
89.	G. SCHOLTE	24/4 -'45
90.	BRUCKE (Inspecteur Financiën)	25/4 -'45
91.	van der HOEK	26/4 -'45
92.	LAVENDI	27/4 -'45
93.	H. van MAENEN	28/4 -'45
94.	DOLMAN	29/4 -'45
95.	KLEURKEN	30/4 -'45
96.	VAANS	x2/5 -'45
97.	Hendrik MAIDMAN	2/5 -'45
98.	van AKEN	2/5 -'45
99.	PASEK	4/5 -'45
100.	Zuster AGNELLI (v/h vrouwenkamp)	4/5 -'45
101.	Jan de WAAL VAN ANKEVEEN	8/5 -'45
102.	Louis DAVIES	8/5 -'45
103.	DUSY (Engelsman)	8/5 -'45
104.	Dirk MEYER	8/5 -'45
105.	Mevr. de WAARD (v/h vrouwenkamp)	15./5-'45
106.	Marianus KRAFT Sr. (v/d Volkscredietbank)	16/5-'45

107.	Leo van der WYCK	17/5 -'45
108.	Heno TREETH	18/5 -'45
109.	Mevr. PIJPER (v/h vrouwenkamp)	19/5 -'45
110.	Mej. LEIDELMEYER (v/h vrouwenkamp)	20/5 -'45
111.	STEGGERHUIS	20/5 -'45
112.	Eugène SCHROOYERSTEIN	21/5 -'45
113.	Jan DEKKER	21/5 -'45
114.	Mevr. ROBINSON (v/h vrouwenkamp)	22/5 -'45
115.	E. van WIERINGEN Jr.	25/5 -'45
116.	Zuster ALIDA	26/5 -'45
117.	Hendrik NEDERLOF	31/5 -'45
118.	Mevr. DANIELS (v/h vrouwenkamp)	2/6 -'45
119.	HONNEBIER	7/6 -'45
120.	Mevr. SCHEURS (v/h vrouwenkamp)	9/6 -'45
121.	NIEUWKERK	12/6 -'45
122.	Mevr. ZEYDERHAND (v/h vrouwenkamp)	16/6 -'45
123.	Mevr. KESSLER "	16/6 -'45
124.	Mevr. GOZIJN (echtgenote v/d Ingenieur)	17/6 -'45
125.	Mevr. van MIERLO (v/h vrouwenkamp)	22/6 -'45
126.	Mevr. ZOUTSTRA "	24/6 -'45
127.	Mevr. Dora LAKERVELD (v/h vrouwenkamp)	25/6 -'45
128.	Mevr. van den BROEK "	27/6 -'45
129.	Kind MORPY (vader Inspecteur v. Politie)	28/6 -'45
130.	Mevr. van MEURS (v/h vrouwenkamp)	29/6 -'45
131.	Mevr. STEEN "	30/6 -'45
132.	Man der WEERD (Directeur Gemeente)	30/6 -'45
133.	Mevr. VERBAARSCHOT (v/h vrouwenkamp)	7/7 -'45
134.	Mej. HAACKE (v/h vrouwenkamp)	7/7 -'45
135.	MULDER	8/7 -'45
136.	Mevr. TREETH (v/h vrouwenkamp)	10/7 -'45
137.	Mevr. van HAVERMAN (v/h vrouwenkamp)	13/7 -'45
138.	Mej. A. KORNMANN "	13/7 -'45
139.	HARTMAN FORTUIN (aan mishandelingen overleden)	23/7 -'45
140.	Mevr. DU SAAR (v/h vrouwenkamp)	23/7 -'45
141.	Zuster EUFRAAS "	28/7 -'45
142.	Mevr. Lies BOTELHO (v/h vrouwenkamp)	29/7 -'45
143.	Mevr. van MEURS-TOWNSEND (v/h vrouw- kamp)	1/8 -'45
144.	de HAAS (v/d Gemeente)	3/8 -'45
145.	CAPTAIN (Burgemeester PADANG)	4/8 -'45
146.	Mevr. de REUVER (v/h vrouwenkamp)	6/8 -'45
147.	Kind John DAVIES "	8/8 -'45
148.	Mevr. van DORENMALEN (v/h vrouwenkamp)	10/8 -'45
149.	Kind van Mej. TIELMAN (v/h vrouwenkamp)	11/8 -'45
150.	Mevr. van REE (v/h vrouwenkamp)	12/8 -'45
151.	Paatje BORST	14/8 -'45
152.	zoon SIMON, Jan (v/h vrouwenkamp)	15/8 -'45
153.	Mej. Constance THEUVENET	28/8 -'45
154.	Mevr. Ch.W. BROUWER VON GONZENBACH (v/h vrouwenkamp)	21/8 -'45
155.	Mevr. van HAMELEN (echtgenote Mr. v. HASELEN) v/h vrouwenkamp	22/8 -'45
156.	Mevr. GODEE (echtgenoot Directeur gevangeniswezen)	24/8 -'45
157.	Leondert LICHTHART	27/8 -'45
158.	FRANKEN	27/8 -'45
159.	van MAARSEVEEN	28/8 -'45
160.	J.R. LANGE	1/9 -'45
161.	Zuster ALFONSUS (v/h vrouwenkamp)	2/9 -'45
162.	SCHOLTE	10/9 -'45
163.	MOUDRIAAN	13/9 -'45
164.	Mevr. SOMERS (v/h vrouwenkamp)	13/9 -'45
165.	Mevr. Jo van GAMPELAIR (v/h vrouwenkamp)	13/9 -'45

039E

166. MATHIJSEN	21/9 -'45
167. Mevr. HAKIM (Ambonese v/h vrouwenkamp)	25/9 -'45
168. ZEFFING	25/7 -'45
169. Mevr. SEHAR	25/7 -'45

9. Den 22e Augustus 1945 kregen wij bericht van Japan's capitulatie en den 16e October '45 na het uitbreken der extremistische woelingen, werden wij gezindswijze door de Engelsen, die PADANG bezet hadden, per vrachtauto daarheen vervoerd.

10. Hier in de stad was een gedeelte met prikkeldraad omgesterd, hetwelk door Gurkha's bewaakt werd, en zij die er buiten wensten te wonen, moesten dit op eigen risico doen. Welke waren er toch verschillende families, die het verbod der Engelsen negeerden, buiten het omgesterde stadsdeel gingen wonen en het slachtoffer werden van de moordlust der extremisten.

11. Immers den 18e November '45 kregen die families des avonds ten 7 ure bezoek van dat moordenaarstuig en werden op 3 jongens na, t.w.

Piet HAVINGA
Johnny SAPOELITI
POSTMA

de volgende 21 personen vermoord, n.l.

a. Mevr. WIJSHIJER - van MOSCHEL, Lien	- echtgenote van Mr. WIJSHIJER
b. Hr. WIJSHIJER	- zwaer
c. Mej. Deedje WIJSHIJER	- dochter
d. Mevr. WILLY SCHEFFER-WIJSHIJER	- dochter
e. Mej. Jeice WEMMELIER SCHEFFER	- dochter
f. Mej. Baets " "	- "
g. Jongen Hanni "	- zoon
h. Hr. KRETSEER	- van Sawahloenteh
i. Mevr. Maria KRETSEER - WIJSHIJER	- echtgenote
j. Mej. MEISIG KRETSEER	- dochter
k. Jongen Ardi "	- zoon
l. " Wiwi "	- zoon
m. " Johnny "	- zoon
n. " Sandietje "	- zoon
o. Mej. Ietje van MOSCHEL	- 19 jaar
p. Hr. Frans BRUINISSEN	
q. Hr. R. APPITULY	
r. Jongen Jake APPITULY	- zoon
s. Mej. Lidia "	- dochter
t. Mevr. SAPOELITI	
u. Mej. Amalia SAPOELITI	- dochter
v.	

Toen de Engelsen, op het vernemen hiervan, een reddingsbrigade uitstuurden, vonden zij de bovengenoemde 21 personen reeds vermoord.

12. Voorts werden 2 andere familie's n.l.

van LEEMEN
en George WIJSHIJER

- Opzichter Sawahloenteh

die eveneens de waarschuwing der Engelsen in de wind hadden geslagen, door de extremisten ontvoerd en werden hun lijken, aantal mij ontschoten, op een dag op het strand van het eiland Poeloe PISANG tegenover PADANG gelegen, verminkt teruggevonden; op welke wijze deze families uitgemoord werden is tot op heden nog onbekend!

13. Te PADANG zijnde hoerde ik van Kapitein STEMFOORT van het K.N.I.L., dat mijn zoon Gerard Ludwig, op beschuldiging van aan een ondergrondse actie te hebben deelgenomen, door de Jappen naar Singapore was getransporteerd en aldaar met vele andere militairen gefusileerd werd.

14. Eveneens vernam ik van Pastoor van der SANDE dat mijn andere zoon, genaamd Willem Theodor, door de Jappen met onbekende bestemming op transport gesteld was en per S.S. "Van Waalwijk" naar elders vervoerd werd. Genoemd schip werd door de geallieerden getorpedeerd en was mijn zoon daarbij verdronken.

15. Op 21 December 1945 werd ik met gezin per Engelse kruiser "Prince Albert" naar Medan gebracht en van daaruit op 26 Januari 1945 met de "Noordam" naar Holland gesvmeerd.
Op den 5den Januari '47 embakeerde ik weder te Soerabaja.

Soerabaja, 18 October 1947.
w.g. O. Brouwer von Gonzenbach.

Nevenstaande handtekening
in mijn bijzijn gesteld
NAAM: J.W.F. MEUNG.
FUNCTIE: Hoofd O.D.O.
Bijkantoor SOERABAJA
w.g. J.W.F. Meung.